

Sygn. akt IV Pz 36/17

Dnia 03 sierpnia 2017 roku

POSTANOWIENIE

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Beata Łożyńska – Motyka (spr.)

Sędziowie: SO Tomasz Madej

SO Anna Tkaczyk

po rozpoznaniu w dniu 03 sierpnia 2017 r. w Olsztynie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...)” sp. z o.o. z siedzibą w O.

przeciwko N. N.

o uchylenie obowiązku płacenia renty

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Kętrzynie IV Wydział Pracy z dnia 20 czerwca 2017 r., sygn. akt IV P 11/17 w przedmiocie zabezpieczenia powództwa przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego

p o s t a n a w i a:

1. **oddalić zażalenie;**

2. **pozostawić rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi Rejonowemu w Kętrzynie Wydział IV Pracy.**

/-/ SSO Tomasz Madej /-/ SSO Beata Łożyńska – Motyka /-/ SSO Anna Tkaczyk

UZASADNIENIE

Powód (...)” sp. z o.o. z siedzibą w O. wniósł o uchylenie obowiązku płacenia renty odszkodowawczej zasądzonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 12 kwietnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt IV P 18/10 na rzecz N. N. w kwocie po 518 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu powództwa powód wskazał, że pozwany ma obecnie 21 lat, ukończył Technikum zdobywając zawód technika informatyka (do akt przedłożona została kopia zaświadczenia wystawionego przez sekretarza Zespołu Szkół im. M. R. w R. stwierdzające, iż zgodnie z planem nauczania pozwany naukę ukończy w roku szkolnym 2015/2016 - k. 8), a zatem jest już dorosły, posiada zawód i począwszy od 01 lipca 2016 r. mógł podjąć pracę.

Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2017 r., w sprawie o sygn. akt IV P 11/17, Sąd Rejonowy w Kętrzynie IV Wydział Pracy postanowił udzielić zabezpieczenia roszczenia powoda poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Olsztynie w sprawie IV Kmp 42/16 z wniosku wierzyciela N. N..

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Rejonowy w Kętrzynie, powołując się na treść przepisu art. 730 § 1 k.p.c. oraz art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c. wskazał, iż strona powodowa przedłużonymi przez siebie dokumentami w sposób dostateczny wykazała, że jej roszczenie jest wiarygodne, a brak zabezpieczenia może narazić ją na szkodę majątkową. Interes prawny powoda w udzieleniu zabezpieczenia wyraża się w potrzebie uzyskania natychmiastowej ochrony prawnej w związku z toczącym się przeciwko niemu postępowaniu egzekucyjnym.

Od powyższego postanowienia Sądu Rejonowego w Kętrzynie - Sądu Pracy zażalenie wniósł pozwany N. N. zarzucając mu naruszenie przepisu art. 326 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. przez brak ustalenia okoliczności faktycznych, które stanowią podstawę orzeczenia oraz ich oceny prawnej, co w konsekwencji stanowi o braku rozpoznania istoty sprawy. Wskazując na powyższe uchybienie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania ewentualnie o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia w całości.

W uzasadnieniu zażalenia pełnomocnik pozwanej wskazał, że Sąd pierwszej instancji nie przywołał żadnego dokumentu i nie poczynił żadnych ustaleń faktycznych, co oznacza, że nie dokonał ich oceny prawnej, co zdaniem skarżącego narusza przepis art. 326 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. w stopniu uniemożliwiającym kontrolę instancyjną i stanowiącym o braku rozpoznania istoty sprawy. Strona pozwana wskazała także, że N. N. od października 2017 r. podejmie studia w systemie dziennym.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie oraz pozostawienie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi pierwszej instancji.

W szerokim uzasadnieniu powód wskazał, że pełnomocnik pozwanego w złożonym zażaleniu bardzo lakonicznie podniósł okoliczności, które miałyby świadczyć o tym, że nie zostały spełnione przesłanki art. 133 § 3 k.r.o., nie uprawdopodobniając ich w żadnej mierze. Powód wskazał, że te zdaniem jego gołosłowne stwierdzenia budzą wątpliwości również w relacji z informacjami, które pozwany umieścił na portalu społecznościowym facebook.com – wskazując, iż w maju 2016 roku przeprowadził się do W. (Anglia).

Sąd Okręgowy w Olsztynie zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Zgodnie z treścią § 2. cytowanego przepisu interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

W myśl 755 § 1 pkt 3 k.p.c. jeżeli przedmiotem zabezpieczenia nie jest roszczenie pieniężne, sąd udziela zabezpieczenia w taki sposób, jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni, nie wyłączając sposobów przewidzianych dla zabezpieczenia roszczeń pieniężnych. W szczególności sąd może zawiesić postępowanie egzekucyjne lub inne postępowanie zmierzające do wykonania orzeczenia.

Jak wynika z cytowanych przepisów do uwzględnienia wniosku o zabezpieczenie roszczenia wymagane jest kumulatywne spełnienie dwóch przesłanek: uprawdopodobnienie roszczenia oraz wykazanie interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia.

Odnosnie uprawdopodobnienia roszczenia przytoczyć warto postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2014 r., w sprawie I ACz 282/14, w którym wskazano, iż „Postępowanie zabezpieczające stanowi przyspieszone, odformalizowane postępowanie, w ramach, którego wymagane jest nie udowodnienie, lecz uprawdopodobnienie istnienia roszczenia podlegającego zabezpieczeniu i interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, a zatem zgodnie z art. 243 k.p.c. nie jest konieczne zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym.

Odformalizowany charakter uprawdopodobnienia wymaganego na potrzeby udzielenia zabezpieczenia roszczenia rzutuje na sposób oceny materiału dowodowego zaoferowanego na etapie składania wniosku o udzielenie zabezpieczenia. W zakresie pierwszej z wymienionych przesłanek należy uprawdopodobnić, że w konkretnych okolicznościach faktycznych uprawnionemu przysługuje roszczenie podlegające ochronie w świetle obowiązujących przepisów prawa. Uprawdopodobnienie roszczenia może nastąpić w każdy możliwy sposób, ma ono dać sądowi słuszną podstawę do przypuszczenia o istnieniu roszczenia, na podstawie kryterium wiarygodności roszczenia. Uprawniony powinien przedstawić i uzasadnić twierdzenia stanowiące podstawę dochodzonego roszczenia. Uprawdopodobnienie odnosi się w praktyce zarówno do okoliczności faktycznych, na których opiera się roszczenie i które powinny być przedstawione, a ich istnienie prawdopodobne w świetle dowodów oferowanych przez uprawnionego, jak i do podstawy prawnej roszczenia, która powinna być również prawdopodobna w tym znaczeniu, że dochodzone roszczenie znajduje podstawę normatywną (LEX nr 1467035)".

Nadto uprawdopodobnienie nie daje pewności, co do prawdziwości twierdzeń o istnieniu konkretnego roszczenia, lecz pozwala jedynie przyjąć, iż jest ono prawdopodobne. W postępowaniu zabezpieczającym strona nie musi, przeto udowodnić istnienia roszczenia, a sąd na tym etapie nie rozstrzyga sprawy merytorycznie. Uwiarygodnienie roszczenia nie wymaga przedstawienia na tym etapie postępowania niepodważalnych dowodów na okoliczność, że roszczenie jest usprawiedliwione. Należy, więc przyjąć, że roszczenie jest uprawdopodobnione, jeżeli istnieje wiarygodna szansa na jego istnienie. Niewątpliwie jednak ów wniosek może się nie ostać w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego, co jednak nie ma wpływu na ocenę zasadności udzielenia zabezpieczenia. Istota postępowania zabezpieczającego wyraża się, bowiem w tym, że sąd dokonuje jedynie pobieżnej analizy dostarczonego przez wnioskodawcę materiału dowodowego. Możliwość dojścia, w wyniku pełnego postępowania, do wniosku o niezasadności roszczenia jest, więc oczywistym założeniem tej instytucji (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11 lutego 2015 r., w sprawie I ACa 800/14 (LEX nr 1745777)).

W ocenie Sądu Okręgowego powód z całą pewnością uprawdopodobnił swoje roszczenie o uchylenie obowiązku płacenia renty wskazując, w jakich okolicznościach doszło do powstania tego obowiązku i jaki jest zakres jego obecnej egzekucji. Już sam fakt, iż uprawnioną do renty jest osoba pełnoletnia, która ukończyła szkołę średnią, zdobyła zawód i mogła podjąć zatrudnienie, czyni prawdopodobnym roszczenie powoda. Biorąc natomiast pod uwagę, jak wskazał powód, iż pozwany w odpowiedzi na jego wezwanie o wstrzymanie postępowania egzekucyjne z uwagi na zmianę stosunków, o których mowa w art. 907 § 2 k.c., ograniczył się do lakonicznego wskazania, iż w ocenie pełnomocnika nie zachodzą przesłanki art. 133 k.r.o., a nadto wobec wskazania w zażaleniu, iż pozwany pobierać będzie naukę w szkole wyższej oraz ujawnionego przez powoda wpisu skarżącego na portalu społecznościowym facebook.com o zmianie miejsca, w ocenie Sądu konieczna jest pogłębiona analiza podstawy prawnej dochodzonego roszczenia. Jednakże może to mieć miejsce jedynie w toku postępowania o uchylenie obowiązku płacenia renty.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że powód uprawdopodobnił swoje roszczenia, a także interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia.

Najczęściej interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia określa się, jako obiektywną w świetle obowiązujących przepisów, czyli wywołaną rzeczywistą koniecznością ochrony określonej sfery prawnej, potrzebę uzyskania orzeczenia sądowego odpowiedniej treści. W związku z tym, że celem zabezpieczenia jest udzielenie tymczasowej ochrony prawnej podmiotom potrzebującym, interes prawny istnieje w przypadku, gdy zachodzi potrzeba zapewnienia uprawnionemu „należytej ochrony prawnej”, zanim uzyska on ochronę definitywną (ostateczną), czyli zanim zostanie osiągnięty cel postępowania w sprawie, w związku, z którym następuje udzielenie zabezpieczenia. Z kolei „należyta ochrona prawna” polega na usunięciu naruszenia albo zagrożenia naruszenia praw uprawnionego (tak: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 1 lutego 2013 r., w sprawie I ACz 165/13 (LEX nr 1271931)).

W niniejszej sprawie powód niewątpliwie posiada interes prawny w udzielonym zabezpieczeniu, bowiem tylko poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego zostaną prawidłowo zabezpieczone jego prawa, a jednocześnie zabezpieczenie to nie prowadzi do zaspokojenia roszczenia. Brak zabezpieczenia mógłby skutkować nieuzasadnionym

wzbogaceniem pozwanego zaś na powoda przerzucony zostałby ciężar dochodzenia zwrotu wyegzekwowanych w toku egzekucji świadczeń. W sprawie doszłoby zatem do faktycznej zamiany ról procesowych.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy w pełni akceptuje stanowisko Sądu Rejonowego wyrażone w zaskarżonym postanowieniu. Zaskarżone postanowienie odpowiada, bowiem prawu.

Odnosząc się dalej do zarzutów zażalenia pełnomocnika pozwanego wskazać należy, iż zgodnie z przepisem art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. do postępowania toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu apelacyjnym. Stosownie zaś do 386 § 4 k.p.c. sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Wskazać przy tym należy, iż nierozpoznanie istoty sprawy rozumiane jest w judykaturze i doktrynie, jako wadliwość rozstrzygnięcia polegająca na wydaniu przez sąd pierwszej instancji orzeczenia, które nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, bądź na zaniechaniu zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony z powodu bezpodstawnego przyjęcia, że istnieje przesłanka materialnoprawna lub procesowa unicestwiająca roszczenie (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2014 r., sygn. akt V CZ 45/14, Legalis 1067209).

Odnosząc powyższe wyjaśnienia prawne do niniejszej sprawy trzeba zaznaczyć, iż przedmiotem postępowania przed Sądem pierwszej instancji był wniosek o udzielenie wnioskodawcy zabezpieczenia. Stosownie zaś do art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenie zabezpieczenia wymaga uprawdopodobnienia roszczenia oraz interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia. W postępowaniu zabezpieczającym sąd obowiązany jest, zatem zbadać, czy wnioskodawca uprawdopodobnił zarówno roszczenie, jak i interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia.

W ocenie Sądu Okręgowego analiza uzasadnienia zaskarżonego postanowienia pozwala jednak na stwierdzenie, że Sąd Rejonowy rozpoznał, czy występują przesłanki do udzielenia powodowi zabezpieczenia. W treści uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że Sąd ten rozważał uprawdopodobnienie roszczenia wnioskodawcy. Sąd pierwszej instancji wskazał na podstawę, na jakiej powód domaga się uchylenia obowiązku płacenia renty i wyjaśnił, iż ten uprawdopodobnił istnienie przesłanek powództwa opartego na tej podstawie prawnej. Ponadto w ocenie Sądu Okręgowego uzasadnienie zaskarżonego postanowienia pozwala na ustalenie, że przedmiotem rozważań Sądu Rejonowego było uprawdopodobnienie przez wnioskodawcę interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia.

Ponadto wskazać należy, iż Sąd pierwszej instancji rozważył także, czy na gruncie niniejszej sprawy uprawniony wykazał przesłanki zawartej w art. 755 § 2¹ k.p.c., zgodnie z którym art. 731 k.p.c. nie stosuje się, gdy uprawniony uprawdopodobni, że bez zabezpieczenia będzie narażony na szkodę albo inne niekorzystne skutki.

Mając powyższe na względzie w przekonaniu Sądu bezzasadnym byłoby wydanie postanowienia o charakterze kasatoryjnym.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy zgodnie z art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie I. O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 745 § 1 k.p.c.

/-/ SSO Tomasz Madej /-/ SSO Beata Łożyńska – Motyka /-/ SSO Anna Tkaczyk